

- Overzicht:** 1. Top 3 Conclusies
2. Achtergrond
3. Uitgebreide opmerkingen en conclusies
4. Gehanteerde methodologie
5. Contextuele parameters
Bijlage 1

1. Top 3 Conclusies:

- 1.1.** Op 08/11/22 (07u45-09u15) liep de hoofdverkeersstroom in de Zwijnaardsesteenweg (tussen Burggravenlaan en Vrijheidslaan) in **zuidelijke rijrichting** (Afb. 1): van Heuvelpoort richting UZGent, Campus Vesalius (HOGent), Campus The Platform (Artevelde Hogeschool) en Campus Sterre (UGent) – en dit voor alle getelde vervoersmodi (Fiets, Auto/Brommer, Vracht-/Bestelwagen, Bus: Lijnen 5, 8, 41 en 43), met uitzondering van de categorie “Vracht- en Bestelwagens” (in noordelijke rijrichting): IVAGO rijdt op dat moment namelijk via die weg juist richting Centrum.
- 1.2.** De **fiets** is daar op dat moment het belangrijkste vervoersmiddel. Ter hoogte van de site “Smatch” passeerden op 1,5 uur tijd in totaal **1560 fietsers** (= **81,93%** van alle rijweggebruikers), cfr Afb. 2 & 3.
- 1.3.** De **smalle rijbaan (6m85)** leidt bij momenten tot aanzienlijke **compressie** van het verkeer (vooral ter hoogte van Kleuter- en Basisschool “De Spiegel”), in die mate dat nu al bij piekbelasting het **saturnatie-punt van de rijweg** benaderd wordt en (mede door oversteek- en inhaalbewegingen) de kans op een **toenemend aantal verkeersconflicten** stijgt. De inrichting van de rijweg dient dienovereenkomstig te worden aangepast: met aandacht voor verhoogde verkeersveiligheid en **conflictvrije verkeersstromen**, met fietsstroken die voldoende breed zijn (vier meter)¹, zodat ook fietsvarianten die extra breedte vragen -zoals bakfietsen, fietskarren, (elektrische) rolstoelen- en nieuwe fietstrends (zoals elektrische fietsen)- veilig en comfortabel de rijweg kunnen delen.

2. Achtergrond:

De Zwijnaardsesteenweg vormt de drukke N-Z-verbindingssas tussen enerzijds Heuvelpoort/Burggravenlaan en anderzijds UZGent, Campus Vesalius (HOGent), Campus The Platform (Artevelde Hogeschool) en Campus Sterre (UGent), en dit voor zowel fietsers als voor gemotoriseerd verkeer (incl. openbaar vervoer VVM “De Lijn”: Bus 5, 8, 41 en 43). Tussen Burggravenlaan en Vrijheidslaan wordt deze drukke verkeersader gekenmerkt door een smal straatprofiel (zie foto’s in Bijlage 1).

De Diksmuidestraat werd in 2018 integraal klimaatvriendelijk en verkeersluw heringericht als woonerf (éénrichtingsstraat vanuit Krijgslaan naar Zwijnaardsesteenweg) en sluit aan op de

---

¹ “Ruimte voor Gent: Structuurvisie 2030” (Stad Gent, mei 2018), blz. 118

Zwijnaardsesteenweg ter hoogte van Bouwkundig Erfgoed “Villa Buyck”² (Zwijnaardsesteenweg 231).

Ongeveer halverwege tussen Burggravenlaan en Vrijheidslaan bevindt zich Stedelijke Kleuter- en Basisschool “De Spiegel” (Zwijnaardsesteenweg 250)³. Ter hoogte van de schoolpoort werd de nood aan verhoogde verkeersveiligheid voor de schoolkinderen en hun zichtbaarheid in het verkeer opgevangen door het plaatsen van accentverlichting boven het zebrapad. Tevens werd door het insnoeren van het straatprofiel met trottoiruitstulpingen de oversteek-afstand aanzienlijk ingekort: de breedte van de rijweg bedraagt op dit punt 6m85.

Recht tegenover “De Spiegel” bevindt zich kinderopvang “Wonderwijs” (Zwijnaardsesteenweg 295)⁴.

Vanaf academiejaar 2022-2023 is de Campus “The Platform” (Zwijnaardsesteenweg 312-316, Artevelde Hogeschool) de nieuwe thuisbasis voor méér dan 1000 studenten⁵ van vier graduaatsopleidingen binnen het interess domein Mens en Samenleving⁶.

De Zwijnaardsesteenweg is aan beide zijden van de rijweg voorzien van fietsuggestiestroken. Aan de verkeerslichten met de Vrijheidslaan bevindt zich een opstelvak voor fietsers (cfr Bijlage 1).

Overstekend verkeer vinden we vnl. ter hoogte van de schoolpoort “De Spiegel”, en ook op het kruispunt Diksmuidestraat/Zwijnaardsesteenweg/site voormalig winkelcentrum “Smatch” (gebied door Upgrade Estate (<https://upgrade-estate.be/en>) te herbestemmen als grootschalig nieuwbouwproject, cfr infra 3.6).

De verkeersstromen die in deze zone van de Zwijnaardsesteenweg tussen Burggravenlaan en Vrijheidslaan samenkomen, geven de indruk aanzienlijk te zijn (zie representatieve Foto’s in Bijlage 1). **Concrete cijfers over de reële verkeersintensiteiten** blijken echter (nog) niet (vrij) beschikbaar – niet bij Straatvinken (<http://straatvinken.be/resultaten/>, Edities 2018-2021) en ook niet in de recente Mobiliteitsstudie (Studiebureau Traject, 24/01/2022) in opdracht van Upgrade Estate voor de ontwikkeling van hun daargelegen 6952m² grote projectgebied (zie ook infra 3.6).

Daarom organiseerden **buurtbewoners op dinsdag 08/11/22, tussen 07u45 en 09u15**, zelf een verkeerstelling tijdens de **ochtendspits**, met als beoogd objectief:

- tellen en visualiseren op een kaart: aantal passanten per vervoersmodus (Fiets, Auto/Brommer, Bestel-/Vrachtwagen, Bus) per meetpunt & in totaliteit (Afb. 1)
- visualiseren in een grafiek: aantal passanten, per vervoersmodus, per rijrichting, per tijdseenheid (07u45-09u15) : Afb. 2 en 3
- formuleren van relevante opmerkingen en conclusies.

---

² Deze Villa is als “Neoclassicistisch burgerhuis” (Bouwjaar: 1896, gelegen te midden een grote tuin, op een terrein van 2264m²) opgenomen in de vastgestelde “Inventaris van het Bouwkundig Erfgoed” onder ID: **18794**: <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/18794>. Deze vaststelling is geldig sinds 14/09/09; Fysieke status: Bewaard; Erfgoedwaarde: Aanwezig. De “Inventaris van het Bouwkundig Erfgoed” van de Vlaamse Overheid is hét referentieoverzicht dat op éénduidige wijze alle waardevol patrimonium in Vlaanderen oplijst.

³ Zie: <https://scholen.stad.gent/freinetschooldespiegel/klassen>

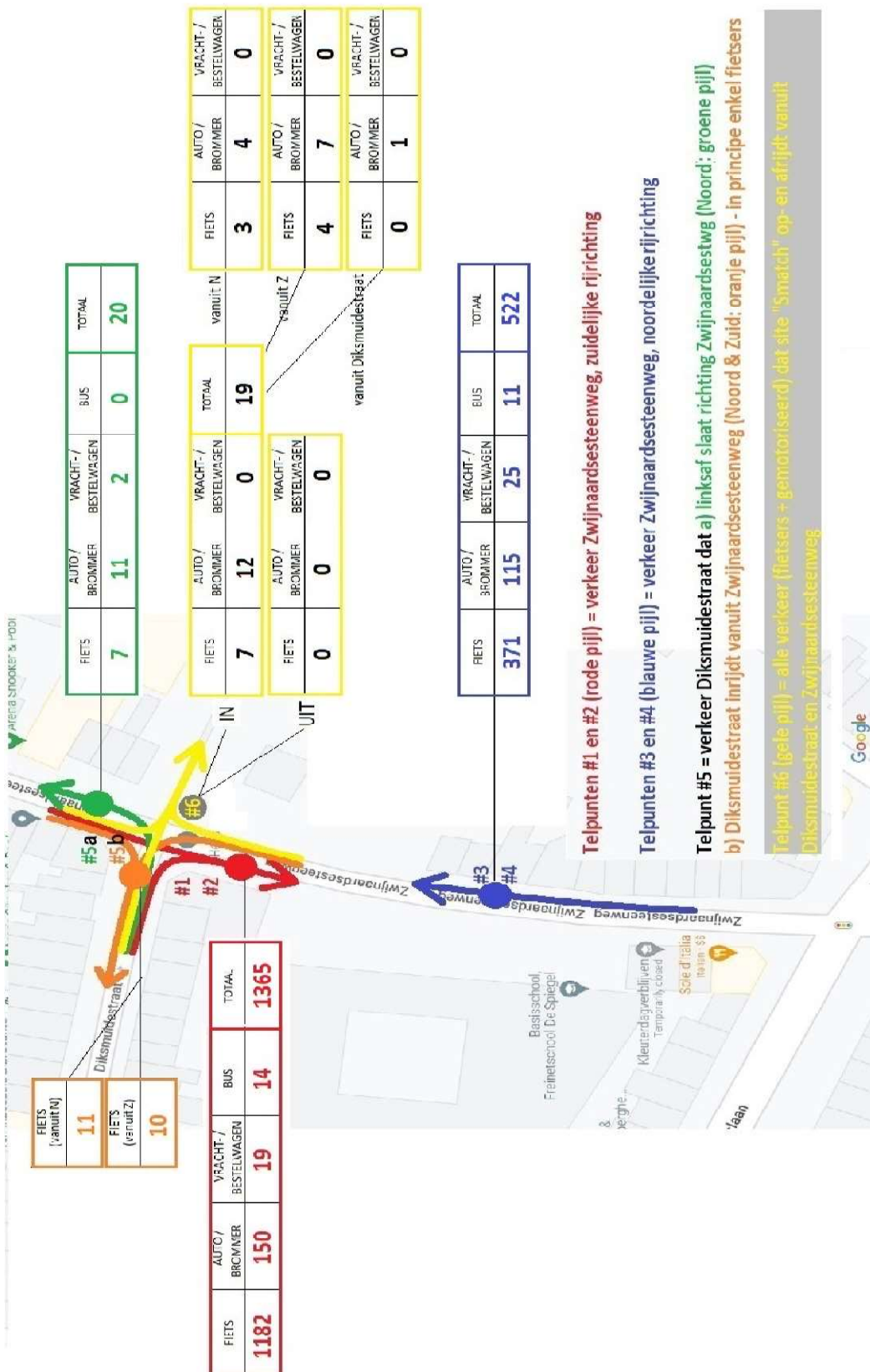
⁴ <https://www.helan.be/nl/waar-vind-je-ons/kinderopvang-wonderwijs-570/>

⁵ <https://avs.be/artikels/arteveldehogeschool-neemt-platform-gebruik-a84866>

⁶ <https://www.arteveldehogeschool.be/bij-ons-studeren/onze-locaties/campus-zwijnaardsesteenweg>

3. Uitgebreide opmerkingen en conclusies:

- Op dit moment van de dag loopt de dominante verkeersstroom in zuidelijke rijrichting (Afb. 1): van Heuvelpoort richting UZGent, Campus Vesalius (HOGent), Campus The Platform (Artevelde Hogeschool) en Campus Sterre (UGent) – en dit voor alle getelde vervoersmodi, behalve voor de categorie “Vracht- en Bestelwagens” (noordelijke rijrichting): IVAGO rijdt op dat moment namelijk via die weg juist richting Centrum.

Afb. 1: gevisualiseerd op een kaart: aantal passanten per vervoersmodus (Fiets, Auto/Brommer, Bestel-/Vrachtwagen, Bus) per meetpunt en in totaliteit.

- 2) Net ten noorden van voormalig winkelcentrum "Smatch" zijn er in beide rijrichtingen samen (ontdaan van dubbeltellingen door afslaand verkeer vanuit zuidelijke rijrichting naar Diksmuidestraat/Smatch en aangevuld met bijkomend verkeer vanuit Diksmuidestraat naar noordelijk rijrichting) op 1,5 uur tijd (07u45 - 09u15) **1904 unieke verkeersbewegingen**. Ter hoogte van Kleuter- en Basisschool "De Spiegel" en kinderopvang "Wonderwijs" tellen we op dat moment in totaal **1887 unieke rijweggebruikers**.

alle verkeer			fietsers		
Z↓	N↑	TOT	Z↓	N↑	TOT
1383	521	1904	1196	364	1560
1365	522	1887	1182	371	1553

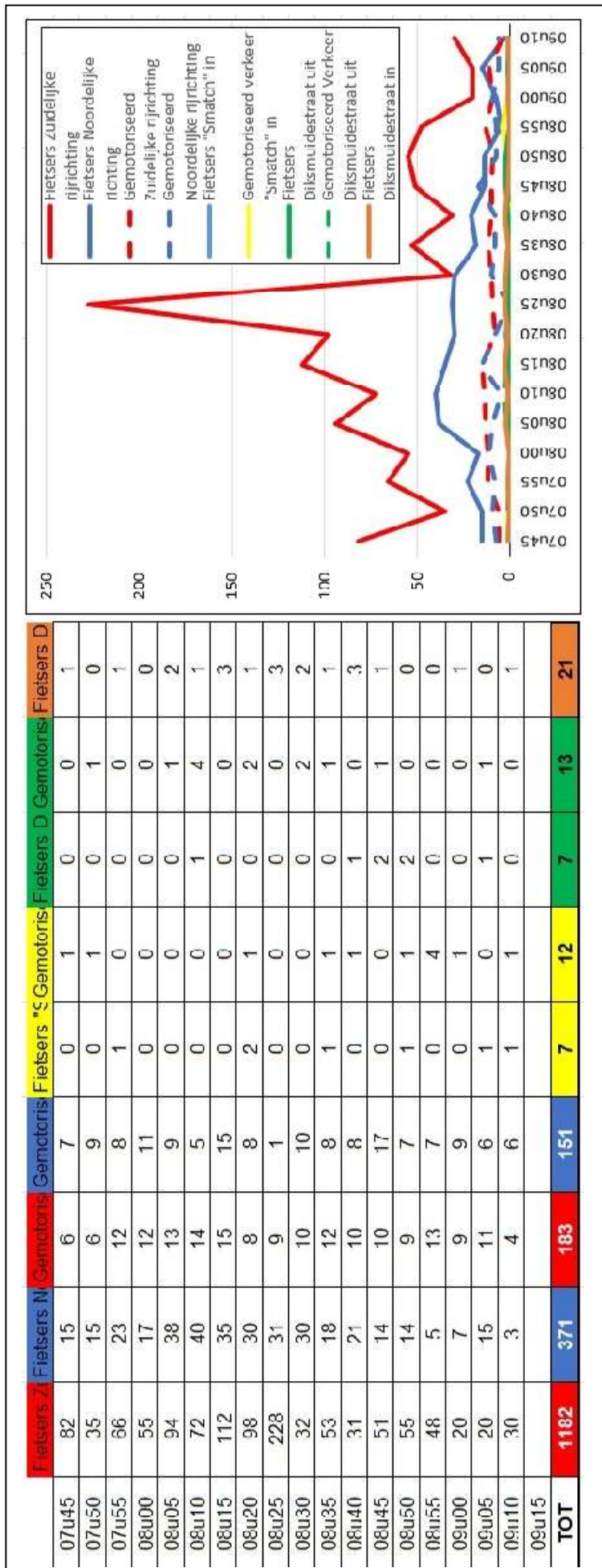
net ten noorden van "Smatch"

t.h.v.
Kleuter- en Basisschool "De Spiegel"
en kinderopvang "Wonderwijs"

Afb. 2: geïntegreerd overzicht alle verkeersmodi in hoofdverkeersstroom, per rijrichting, per hoofdmeetpunt & totaal)

- 3) **De fiets** prijkt -mét stip- helemaal bovenaan de lijst van de mogelijke transportmodi, met op 1,5 uur tijd (07u45 - 09u15):
- net ten noorden van de site "Smatch":
    - in zuidelijke rijrichting **1196 fietsers** (= **86,47%** van alle rijweggebruikers)
    - in noordelijke rijrichting **364 fietsers** (= **69,86% *ibid***)
    - in Totaal **1560 fietsers** (= **81,93% *ibid***)
  - ter hoogte van Kleuter- en Basisschool "De Spiegel" en kinderopvang "Wonderwijs":
    - in zuidelijke rijrichting **1182 fietsers** (= **86,59%** van alle rijweggebruikers)
    - in noordelijke rijrichting **371 fietsers** (= **71,07% *ibid***)
    - in Totaal **1553 fietsers** (= **82,29% *ibid***)
- 4) De ochtendspits bouwt zich stelselmatig op vanaf ca. 07u45 tot ca. 08u30 (Afb. 3). Voor fietsers zien we een absolute **piek tussen 08u25 en 08u30**, met in zuidelijke richting ter hoogte van Kleuter- en Basisschool "De Spiegel" en kinderopvang "Wonderwijs" **228 fietsers / 5 minuten**.

De golven in de grafiek Afb 3 zijn verklaarbaar door de wachttijden aan de verkeerslichten.

Afb. 3: grafiek van het getelde aantal passanten (07u45-09u15), per vervoersmodus, per rijrichting, per tijdseenheid

De door Stad Gent nagestreefde “modal shift” (van gemotoriseerd- naar fietsvervoer) lijkt duidelijk aan te slaan en brengt een stijgend aantal fietsers in het verkeer. Bovendien ligt het in de lijn van de verwachtingen dat het aantal fietsers de komende jaren verder zal blijven toenemen.

De inrichting van de rijweg dient dienovereenkomstig te worden aangepast: met aandacht voor verhoogde verkeersveiligheid en **conflictvrije verkeersstromen** (bv bij inhaalmanoeuvres en kruisbewegingen), met fietsstroken die bovendien voldoende breed zijn (vier meter)⁷, zodat ook fietsvarianten die extra breedte vragen -zoals bakfietsen, fietskarren, (elektrische) rolstoelen- en nieuwe fietstrends (zoals elektrische fietsen)- veilig en comfortabel de rijweg kunnen delen.

- 5) Op basis van deze telling stellen we vast dat het hier enerzijds om **lokaal bestemmingsverkeer** gaat (met name: Kleuter- en Basisschool “De Spiegel” en kinderdagverblijf “Wonderwijs”) in combinatie met anderzijds een omvangrijke component **doorgaand verkeer** (verbindingsas N-Z & vice-versa, zie o.m. IVAGO). Deze mix, én de insnoering van de rijweg ter hoogte van de schoolpoort “De Spiegel”, leidt bij momenten tot aanzienlijke compressie van het verkeer, in die mate dat nu al bij piekmomenten het **saturatiepunt van de rijweg** benaderd wordt.
- 6) Projectontwikkelaar Upgrade Estate (<https://upgrade-estate.be/en>) plant in het binnengebied tussen Zwijnaardsesteenweg 217-231 en Uilkensstraat 46-50 een grootschalige projectontwikkeling, op een Projectgebied met een oppervlakte van **ca.6952m²**⁸. Het programma van deze OMV-aanvraag Ref._2022110564 omvat⁹ (na de sloop van bestaande gebouwen, ondergrondse constructies en verharding, met uitzondering van de voormalige personeelsruimte, en delen van “de weverij”, en het vellen van bomen), de nieuwbouw van 30 meergezinswoningen, een grootschalige studentenaccommodatie (128 studentenkamers) en een handelsruimte.

De “Mobiliteitsstudie” (Studiebureau Traject, 24/01/2022)¹⁰ in deze OMV-aanvraag bevat **geen Verkeerstelling** (cfr. blz. 14/26), maar waarschuwt (cfr. blz. 22/26)¹¹ wél voor een **toenemend aantal verkeersconflicten**: *“Naast autoverkeer maken veel buslijnen van deze as gebruik, daarnaast is er ook veel fietsverkeer. De drukte bereikt een piek tijdens spitsmomenten wanneer studenten van of naar de campus fietsen. Het aantal mogelijke conflicten tussen de verschillende verkeersstromen zal toenemen.”*

Daarbij dient -bovenop alle bovenstaande verkeersstromen in de Zwijnaardsesteenweg- te worden bijgeteld: *“(…) de ophaalzone voor periodieke afvalcontainers en de in- en uitrit van de ondergronds parking en laad- en loszone”*¹². Daarnaast maakt Bouwheer ook melding van verkeer veroorzaakt door *“hulpdiensten, onderhoudswerken en verhuisbewegingen”*¹³. De verkeersdruk zal er dus méér dan gewoon aanzienlijk toenemen en “het aantal mogelijke conflicten” zal navenant mee stijgen - los van de verplaatsingen gegenereerd door de handelsruimte, 128 studentenkamers en 30 meergezinswoningen.

---

⁷ “Ruimte voor Gent: Structuurvisie 2030” (Stad Gent, mei 2018), blz. 118

⁸ OMV-aanvraag Ref._2022110564, Archeologienota: ADEDE Archeologisch Rapport 798, blz. 12

⁹ OMV-aanvraag Ref._2022110564, Addendum B26 “Verantwoordingsnota architect”, blz. 6

¹⁰ <https://gent.consultatieomgeving.net/burger/nl/OpenbareOnderzoeken/Bestand?id=161961>

¹¹ Mobiliteitsstudie Mangalica, Studiebureau Traject, 24/01/2022, blz. 22

¹² OMV-aanvraag Ref._2022110564, Addendum B26 “Verantwoordingsnota architect”, blz. 29 en 33

¹³ OMV-aanvraag Ref._2022110564, Addendum B26 “Verantwoordingsnota architect”, blz. 33

Weliswaar liggen deze in- en uitrit van de ondergrondse parkeergarage, de ophaalzone afvalcontainers en de laad- en loszone “zo ver mogelijk naar het noorden om conflicten met basisschool De Spiegel en het kruispunt met de Diksmuidestraat te vermijden”¹⁴, maar al deze conflictrijke punten liggen zeer dicht bij elkaar: over een totale afstand van nauwelijks enkele 10-tallen meters van elkaar.

De vraag stelt zich of bovenstaande grootschalig nieuwbouwproject er niet toe zal leiden dat de naderende verzadiging van de rijweg (cfr Supra 3.5) op korte termijn zou kunnen omslaan in een algehele saturatie, waarbij kans op dichtslibben van de Zwijnaardsesteenweg bestaat, met aanzienlijk file-vorming tot gevolg en finaal: **onbereikbaarheid van lokale bestemmingen**.

4. Gehanteerde methodologie Verkeerstelling in Zwijnaardsesteenweg/Diksmuidestraat tussen Burggravenlaan en Vrijheidslaan op 08/11/22 (07u45-09u15):

- manuele turving van het exacte aantal voorbijrijdend verkeer (Fietzers, Auto's/Brommers, Vracht- en Bestelwagens, Bussen), per waarnemer, per batch van 5min
- 4 verkeersstromen (zie Afb. 1):
  - 1) verkeersstroom in Zwijnaardsesteenweg in zuidelijke rijrichting (komende vanuit richting Heuvelpoort/Burggravenlaan)
  - 2) verkeersstroom in Zwijnaardsesteenweg in noordelijke rijrichting
  - 3) verkeersstroom doorheen Diksmuidestraat (woonerf; één-richtingsstraat vanuit Krijgslaan richting Zwijnaardsesteenweg) vanuit a) Krijgslaan en b) (enkel fietsers) vanuit Zwijnaardsesteenweg
  - 4) site “Smatch”: alle verkeer vanuit Zwijnaardsesteenweg (noordelijk en zuidelijke) + vanuit Diksmuidestraat
- 6 Telpunten, 7 Tellers (zie Afb. 1). De Werkhypothese dat de Telpunten #1, #2, #3 en #4 druk maar overzichtelijk zouden zijn; terwijl Telpunten #5 en #6 relatief ietsje complexer maar minder druk zouden zijn, werd bevestigd door de reële telresultaten.

5. Contextuele parameters:

- resultaat van een éénmalige telling, maw: een steekproef, een momentopname. Om in de tijd representatief te zijn, wordt idealiter op verschillende tijdstippen van de dag (spits- en daluren), op verschillende dagen van de week en in de verschillende seizoenen geteld, en dit minimaal drie werkdagen per seizoen (cfr: <https://www.fietsberaad.nl/Kennisbank/Fietsberaad-publicatie-5-Tellen-met-beleid-Handrei>) - bijkomende telling(en) zouden daarom aangewezen zijn.
- tijdens de werkweek, school-/academiejaar (dus niet tijdens weekend of vakantieperiode). De keuze voor deze oefening viel op: **dinsdag 08 november 2022**
- gedurende 1,5 uur: **van 07u45 tot 09u15** (tijdens een uitgebreidere **ochtendspits**)
- in gunstige weersomstandigheden voor de tijd van het jaar: di. 08/11/22 was droog maar bewolkt (met 20% kans op neerslag) en 15°C (Bron: Raadpleging 08/11/22: <https://meteo.standaard.be/verwachting/belgie/gent> en <https://www.buienradar.be/belgie/neerslag/buienradar/24uurs>)

¹⁴ OMV-aanvraag Ref. 2022110564, Addendum B26 “Verantwoordingsnota architect”, blz. 33

- zonder uitzonderlijke verkeerssituaties (bv: ongeval, brand edm) – weliswaar werd bij graafwerken aan Station Gent Sint-Pieters in de nacht van 07-08/11/22 een bom aangetroffen (cfr: https://www.nieuwsblad.be/cnt/dmf20221108_91568252), maar die had enkel vertraging bij de treinen tot gevolg.
- in afwezigheid van ingrijpende wegenwerken in de omgeving die de verkeersstromen abnormaal anders omleiden dan gebruikelijk. De wegenwerken n.a.v. de uitbreidings- en herwaarderingsplannen van het deSmet-deNaeyerpark (zie: <https://stad.gent/nl/plannen-en-projecten/project-herwaarderings-paul-de-smet-de-naeyerpark#Het%20concrete%20plan>) hebben geen invloed op de verkeerssituatie in de Diksmuidestraat en/of in de Zwijnaardsesteenweg.

Deze verkeerstelling is te vinden op:

https://sintpietersbuiten.be/images/Verkeerstelling_Zwijnaardsesteenweg_Diksmuidestraat_08nov22_v113nov22.pdf

<http://www.sintpietersbuiten.be>

<https://www.facebook.com/sintpietersbuiten>

<https://twitter.com/stpietersbuiten>

Bijlage 1: representatieve foto's verkeerssituatie Zwijnaardsesteenweg (dd. 26/04/22):

